

GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE LABOD TOVARNE OBLAČIL NOVO MESTO

LETO 11

NOVO MESTO, 30. MARCA 1985

ŠTEVILKA 5

blizu cilja

Rok za izdelavo novega ali bolje rečeno dodelanega siste-
ma nagrajevanja v naši delovni
organizaciji, se naglo bliža.
Obilica dela, ki jo prinaša tak
poseg, je bila sprva pre nizko
ocenjena in tako je bil pravza-
prav rok že dvakrat pre-
maknjen. Tokrat pa gre zares.
Kje so torej naše tri komisije s
svojim delom?

UGOTAVLJANJE ZAHTEV- NOSTI DEL IN NALOG

Komisije, ki je pripravila
metodo za ugotavljanje za-
htevnosti del in nalog, jo je za
proizvodne tozde že izobliko-
vala in bo v testni obliki v
kratkem obravnavana in že
preizkušena v tozdu Libna. Za
novo metodo velja, da prinaša
večji poudarek proizvodnemu
in ustvarjalnemu delu. Nova
razmerja bodo v teh kategori-
jah prinesla občutne spremem-
be. Toda za dokončno oce-
nitev metode, bo treba oceniti

tudi dela in naloge v tozdu
Commerce in v DSSS, kjer je
zahtevnost in heterogenost del
in nalog zelo pestra, temu us-
trezno pa bo tudi delo komisije.

In še pogledimo, kateri krite-
riji so v novi metodi doživeli
največ sprememb!

Iz prejšnjih 13 stopenj izob-
razbe je po usmerjenem izob-
raževanju sedaj 7 stopenj
močnejši pa je tudi kriterij
pogojev dela. Sicer pa komisi-
ja, katere predsednik je **tov.
Marjan Vodopivec**, direktor to-
dza Commerce, meni, da bo
nova metoda vzpostavila real-
na razmerja med deli in nalo-
gami, saj pri svojem delu niso
izhajali iz sedanjega stanja, ki
ga je čas že prešel, ampak so
gradili povsem na novo. Tako
bosta delo v proizvodnji in us-
tvarjalno delo gotovo doseglo
svojo ustrezno priznanje v
novem sistemu nagrajevanja.
Nekatera, do sedaj previsoko
vrednotena administrativna in
podobna dela pa bodo dožive-
la manj sprememb. Tako
bomo dosegli poštena razme-
rja, ki bodo gotovo spodbuda
za težko in zahtevno delo.

OPISI DEL IN NALOG

Da bi omenjena komisija
lahko začela s svojim delom, je

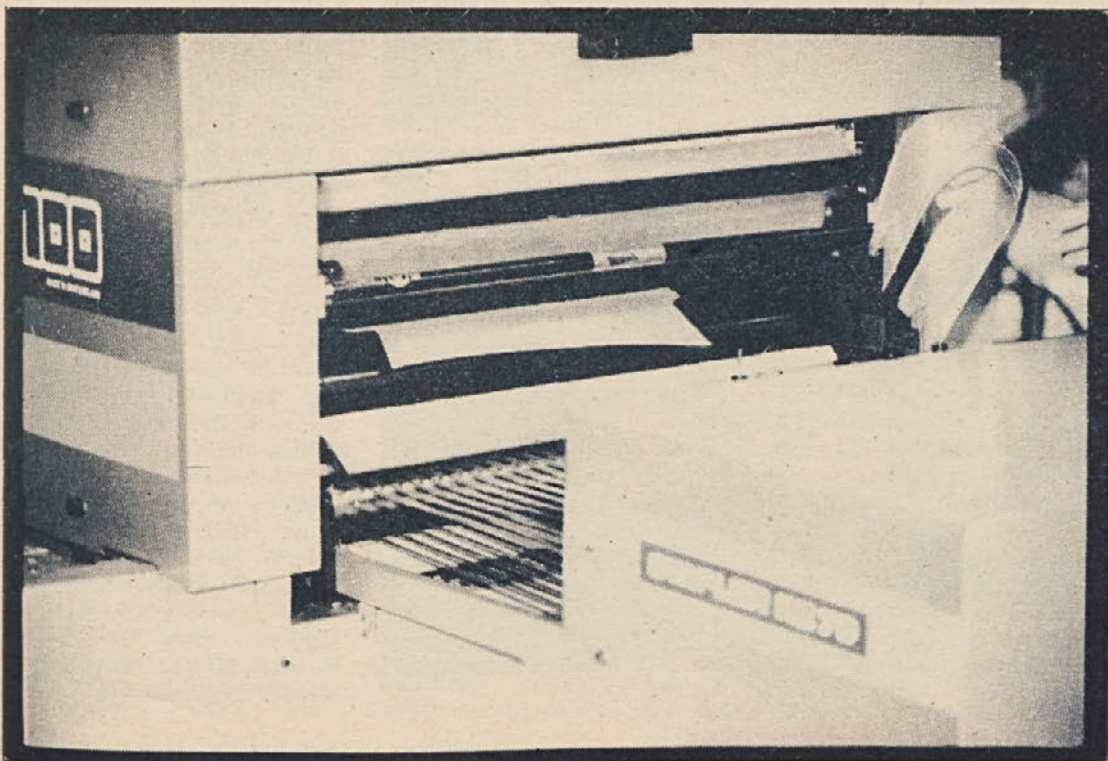
bilo treba prej izdelati opise
del in nalog, ki so prinesli mar-
sikatero spremembo, čeprav je
v tozdh dolgo veljalo mnenje,
da grade na že znanem. Od leta
1977, torej od takrat, ko smo
uveljavljali sedanji sistem na-
grajevanja, se je v naši delovni
organizaciji in v družbenih
normah marsikaj spremenilo,
kar je bilo treba ob nastajanju
novih opisov del in nalog upo-
števat. Precej obsežnejši je že
obrazec za opis, saj vsebuje že
vse osnovne podatke, ki služi-
jo kadrovsko službi. Seveda pa
so najpomembnejši tisti podat-
ki, ki dajejo elemente za
vrednotenje. Tako je v novem
opisu več poudarka na delih in
nalogah, na področju delovnih
izkušenj (kjer se moramo ravnati
po družbenem dogovoru
o kadrovski politiki v naši re-
publiki, ta pa navaja največ 5
let), na funkcionalnem znanju
(predhodnem in tistem v času
trajanja delovnega razmerja),
bolj konkretni opredelitvi od-
govornosti, ki jo bo treba
dosledno upoštevati in izvajati.
Tu so še pogoji dela in napori,
kar je mariborski inštitut za
tekstilno industrijo natančno
izdelal in mimo teh izsledkov
tudi naša komisija ni mogla.
Prav tu je jasno, da je šivilja tis-

ta, ki izstopa v teh kriterijih.
Predlog razvidov je poskusno
izdelan za oba programa,
osnutek pa je pripravljen tudi
za tozdh Commerce in DSSS.
Da bi bil ta dokument povsem
vsem razumljiv delavcu, želi
centralna komisija sodelovati
tudi s posameznimi delavci —
izvajalci del in nalog in tako
neposredno razjasniti nekate-
re elemente. Ob sprejemanju
metode tako naj ne bi bilo
nobenega nerazjasnjene-
ga vprašanja več.

Delo komisije je bilo težko.
Še vedno smo namreč vsi
obremenjeni s tem, da ob vsaki
napisani besedi v opisu iščemo
ustrezno vrednost v dinarjih
ali točkah. Na žalost to ne ve-
lja le za nekatere prizadete iz-
vajalce, ampak tudi za stro-
kovne delavce. Prav tako še ne
znamo videti le del in nalog,
ampak za njimi gledamo pred-
vsem osebo — izvajalca. Za-
kon dovoljuje, da z delom
pridobljene izkušnje omogo-
čajo opravljanje del in nalog,
za katera se sicer zahteva višja
izobrazba, kot jo ima določen
posameznik. »S tem seveda
naša komisija ni hotela raz-
vrednotiti izobrazbe. Nasprot-
no, stremeli bomo k čim večje-
mu znanju, izkoristili pa bomo
tudi možnost, ki nam jo daje
zakon, da bomo upoštevali z
delom pridobljena znanja in
izkušnje.« pripoveduje pred-
sednica komisije **Dragica Ne-
nadić**. Mesto predsednice ko-
misije je prevzela naknadno,
kar je gotovo tudi eden vzro-
kov za nekoliko daljše delo pri
pripravi opisov.

Komisija ni bila najbolje
izbrana, saj tako zahtevano
delo narekuje stalno aktivnost
vseh članov, kar — zaradi bol-
ezni, službenih zadržitev in
nekaterih premikov — v tej
komisiji ni bilo moč zagotovi-

(Nadaljevanje na 2. strani)

ti. Delo pa vendarle mora biti dosledno opravljeno. Na tako občutljivem področju, kot je sistem nagrajevanja, sta oba predsednika — Nenadičeva in Vodopivec — menila, da bi morala delati stalno določena ekipa. Sicer pa z oblikovanjem sistema delo še ni zaključeno, ker je stalno spremljanje in analiziranje sistema nujno.

UGOTAVLJNAJE DELOVNE USPEŠNOSTI

Komisija za ugotavljanje delovne uspešnosti je pripravila novo metodo v več variantah, da bi tako v razpravi prišli do čistih meril. Cilj dela te komisije je bil zastaviti izhodišča za objektivni sistem ugotavljanja delovne uspešnosti. Ta izhodišča so zaenkrat pripravljena za posamezne delovne enote, šele počasi, verjetno z leti, pa bomo dograjevali tudi individualna merila znotraj teh enot.

Metoda je tesno vezana na doseg plana tozda in kvalitete, kar da skupaj z minulim delom pričakovano in željeno uspešnost in s tem tudi pričakovani in željeni OD. V tem je motivacija celotnega kolektiva za dobro gospodarjenje s sredstvi, za rentabilnost, za odgovorne investicije, za rentabilne stroške poslovanja. Vse to naj bi ugotavljali sprva na ravni delovne organizacije, kasneje pa po tozdih samih, kar bi seveda bolj spodbujalo posamezen kolektiv k najboljšemu in najodgovornejšemu delu. Takojšnje spremljanje metode po tozdih bi bilo zaradi njihovega neenotnega položaja (različna obdobja spojitve in drugi vplivi) nekoliko težje, vsekakor pa spodbudnejše za posamezen kolektiv. Sicer pa je tudi to le inačica. Šele v razpravi se bomo vsi skupaj izrekli za eno obliko, en postopek, pravi predsednik komisije direktor Perič (vodja pravne službe).

»Novost v naši metodi je razdelan kriterij minulega dela. Do sedaj z odstotki na celotno delovno dobo in delovno dobo v naši DO ni bilo vezano na rezultate gospodarjenja. Naš osebni dohodek je bil odvisen od seštevka vseh teh odstotkov ne glede na doseg plana, kvalitete, gospodarjenja... Po novem bo tudi osebni dohodek minulega dela odvisen od meril, ki smo jih vnesli v sporazum o čistem dohodku, predvsem od rentabilnega poslovanja, ki izraža tudi element dohodka, gospodarjenja, akumulativnosti itd.

Torej je cilj metode v tem, da bo naš osebni dohodek tesno vezan na doseg plana in na dobro gospodarjenje, pravi Perič.

odgovor na pismo

V 3. številki našega glasila smo prebrali pismo Janeza Marolta, modelarja iz Ljubljane. Odgovorno in zdravo razmišljanje zahteva odmev vodilnih iz tozda Commerce. Odzvala sta se Božo Verstovšek, vodja prodaje, in Milan Šter, ki je odgovoren za program vrhnjih oblačil:

»Za pozdraviti je razmišljanja J. Marolta, ki govori o težavah ob izdelavi kolekcij, o našem odnosu do modelov, o usodi njihovega dela... Težave čutimo vsi, ki sodelujemo v verigi priprav na kolekcijo. Iz leta v leto se jih lotevamo nanovo, vedno pa pride kaj vmes, da planiranega ni moč tako gladko izpeljati. Dogovorili smo se, da priprave za kolekcijo pomlad-poletje stečejo na začetku maja in da ostajajo za izdelavo kolekcije trije meseci. Rok za pripravo kolekcije za jesen—zimo je 1. september, izdelujemo pa jo do januarja. Ob spoštovanju tako zastavljenega plana kolekcije gotovo ne bi prišlo do neljubih zastojev, ki pogosto dodatno delo, živčnost, naknadne prevoze nekaterih zastojev ostalih modelov in podobno.

Kje se začno zapleti? Skoraj vso kolekcijo začnemo izdelovati šele v drugi polovici postavljenih rokov. Kreatorji so odvisni od prispelih kuponov dobaviteljev, ti pa čisto kasni, še več, večina in najboljši prispejo ponavadi v zadnjem mesecu izdelave kolekcije. Tako je delno iskati vzrok za tako koncentrirano delo kolekcije v teh dejstvih, so pa še drugi vzroki. Nimamo vzorčnih krojačev in tako modele izdelujejo proizvodni tozdi. Le-ti se teh modelov ne lotevajo posamič, enega po enega, ampak čakajo na določeno število modelov iz kolekcije.

Če pride vmes še kakšna dodatna obveznost za izvoz (nepredvideni zastoji, premiki in podobno), proizvodnje najprej izpolnijo pogodbene obveznosti do tujega kupca. Ob doslednem spoštovanju plana izdelave kolekcije oziroma plana pokrivanja proizvodnj do takih premikov ne bi smelo priti. Zato prodajna služba še

vedno vidi vzroke za naglico ob vsaki kolekciji v nespoštovanju plana kolekcije. S tem ne nastopijo težave le v pripravi modelov in izdelovanju, ampak tudi v prodaji, ki mora pripraviti kupone, cene... Že letos vidimo rešitev za izdelavo unikatov v programu VO, saj se bo oddelek po meri razširil in bodo izdelovali vzorčni krojači.

Samo pravočasno izdelana kolekcija, to pa ni bilo nujno 3 dni pred rokom (pred zaključevanjem), bi bil pravi korak k poslovnosti. Tako pa nam zamude narekujejo prevažanje dodatnih kosov po prtljažnikih, avionu in še kako in tudi delo v prodaji v pozne noči tik pred zaključevanjem. Res pa je tudi, da še nimamo pravega odnosa do izdelka. V naši panogi se srečujemo z izdelki, ki zahtevajo nežnost in previdnost. Trpanje modelov pomeni nespoštovanje vloženega dela, prinaša pa tudi manjši rezultat, saj vemo, da je pri oblačilu končni videz velikega pomena. Zato je prodajna služba že pripravila elaborat za primerno opremo tovarnjakov za prevoz kolekcije (obložen naj bi bil s tapisonom in opremljen s posebnimi nosilci z zarezami, ki bi omogočale stabilnost pri prevozi). Veliko dela je vloženega v vsak model, to pa pomeni tudi veliko denarja. Če vemo, da je v plašču blizu 200 minut, je to skoraj milijon starih dinarjev. Torej zakaj bi z nemarnim odnosom uničevali vloženo delo, prizadevanja?

J. Marolt sprašuje tudi, zakaj zmanjšujemo moški program? Nekaj smo o tem že pisali, naj pa tiste podatke podkrepimo še s podatkom, da je v ZR Nemčiji vsako leto, od 1982 dalje, za 6 odstotkov padlo povpraševanje po moških oblekah, v Jugoslaviji pa je bil ta odstotek še večji. Vse to na račun večjega zanimanja za športni program. Zaradi majhnega plasmaja v Labodu ni bilo lahko pokrívati program moških oblek s surovinami in tako smo tudi ob dejstvu, da smo vedno delali 85 odst. ženskega programa in le 15 odst. moškega, opustili moške obleke, ki so vse manj zanimive, in jih nadomestili z moškim športnim programom. Povedati pa tudi velja, da specializirane delovne organizacije ponujajo lahko moško obleko za bistveno manj denarja, kot smo jo mi.

Hvaležni smo za razmišljanja J. Marolta, saj je s tem vidna zaskrbljenost za naše skupne uspehe.

Priprava modelov za kolekcijo je prinašala tudi proizvodnjam dokajšnje težave. Ob obveznostih za izvoz in za domači trg je težko sprejeti še naval modelov za kolekcijo, še zlasti če ti niso časovno enakomerno porazdeljeni. Ob nastranju zadnje kolekcije je Tip-top dobil v tretjem tednu v januarju, torej v času, ko bi morali celotno kolekcijo že izgotavljati, v proizvodnjo kar 35% modelov iz celotne kolekcije. Zato ni čudno, da ob velikih izvoznih obveznostih, obveznostih do domačega trga in do izdelave kolekcije, nastopijo nestrpnosti, ki pogosto marsikaj neprijetnega. Da je Tip-top še v posebnem položaju, pa pričajo tudi številke: Temenica je izdelala 37 modelov, Zala 80 in Tip-top kar 526 modelov za kolekcijo jesen-zima 85/86 v programu VO.

letošnje aktivnosti v akciji NNNP

SAMOZAŠČITA V LABODU

V letu 1983/84 smo na področju SLO in DS v delovni organizaciji Labod sprejeli nekatere nove dokumente, že uveljavljene pa dopolnili. Dopolnitve in izdelava novih dokumentov so bili izdelani zaradi novega Zveznega in republiškega zakona o SLO in DS ter smernic o razvoju, organiziranju in delovanju narodne zaščite. V vseh teh dokumentih so upoštevana nekatera nova spoznanja in izkušnje, ki naj bi v prihodnosti pripomogli, da bi se kar najbolj pripravljali in usposabljali glede na sedanje in prihodnje potrebe in naloge na tem področju.

Na podlagi navodil RK SZDL Slovenije in novih dopolnjenih dokumentov, spoznanj in izkušenj predlagamo tudi vsebinsko usmeritev za akcijo NNNP 1985. Temeljni namen dejavnosti NNNP naj bi bil predvsem nadaljne in nepretrgano uresničevanje zasnove SLO in DS, družbeno-izobraževalne vsebine in organiziranosti ter množično usposabljanje delavcev za samozaščito in varnost. Gre zlasti za to, da se čim več delovnih ljudi seznani o pomenu samozaščite

in varnosti in da to uveljavljajo, izvajajo tudi pri svojem vsakdanjem delu, mišljenju in ravnanju. Prav k temu pa lahko pripomoremo veliko z dejavnostmi v akciji NNNP, tako da bomo še hitreje napredovali.

V akciji NNNP so poudarjene usmeritve:

- uresničevanje dopolnjene zasnove narodne zaščite,
- zaščita pred jedrskim, biološkim in kemičnim orožjem,
- krepitev samoupravnega delavskega nadzora,
- varstvo delovnega okolja,
- boljša zaščita pri delu,
- večja požarna varnost.

NARODNA ZAŠČITA:

V letu 1983 so bile sprejete dopolnjene smernice o razvoju organiziranju in delovanju narodne zaščite. Na podlagi teh smernic so bili izdelani in sprejeti novi načrti narodne zaščite po tozdih v skladu z razvojem in uresničevanjem celotne zasnove SLO in DS.

V zvezi z uresničevanjem novih dokumentov narodne zaščite bo ob dejavnosti NNNP osrednja pozornost in skrb namenjena predvsem:

- seznanjanju delovnih ljudi z vsebino in organizacijsko dopolnjeno zasnovo narodne zaščite,
- organiziranju in delovanju narodne zaščite v tozdih,
- praktičnemu usposabljanju delovnih ljudi za potrebe tozdov.

V letu 1985 želimo torej tudi z dejavnostmi v akciji NNNP na področju narodne zaščite doseči, da bi bili z njeno dopolnjeno vsebino seznanjeni, uresničevanjem nalog, ki iz nje izvirajo, pa usposobljeni vsi delavci. Pri usposabljanju je potrebno paziti, da se bodo delavci v okviru narodne zaščite usposabljali za naloge, ki jih bodo, če bo potrebno, resnično lahko opravljali. Usposabljanje mora biti zasnovano tako, da bo ustrezalo interesom, potrebam in specifičnosti posameznega tozda in usklajeno s krajevno skupnostjo.

JEDRSKA, KEMIČNA IN BIOLOŠKA ZAŠČITA:

Pomembni poudarek (usmeritev) v dejavnosti NNNP je namenjen obrambnim pripravam in zaščitni dejavnosti:

- usposabljanje delovnih ljudi za kolektivno zaščito pred jedrskim, kemičnim in biološkim orožjem,
- opremljanje delovnih ljudi s sredstvi za kolektivno in osebno zaščito pred vojnimi dejstvom in drugimi nevarnostmi.

Takšno usmeritev dejavnosti NNNP pri obrambnih pripravi in samozaščitnih dejavnostih zahteva tudi zapleten mednarodni položaj. Zato bi ob tej akciji namenili pozornost spremljanju in usposabljanju delavcev pred RBK orožjem.

SAMOUPRAVNA DELAVSKA KONTROLA:

Kot pomemben in sestavni del samoupravljanja in družbene samozaščite je potrebno

v akciji NNNP okrepiti tudi samoupravni delavski nadzor. To je področje, kjer doživljamo zastoj, saj se delavski nadzor ne uveljavlja tako, kot imamo to zapisano v naših samoupravnih aktih in zakonu. Samoupravna delavska kontrola, več ali manj ne deluje in je potisnjena na obrobje pomembnih dogodkov. Oživiljanje samoupravnega nadzora pa je hkrati tudi sestavni del prizadevanj za doseganje ciljev gospodarske stabilizacije. Z

njeno uveljavitvijo bi morali predvsem doseči, da bodo delavci čimprej v celoti vplivali na ustvarjanje in razporejanje dohodka in tokove družbene reprodukcije.

Družbeno samozaščito moramo razumeti in uveljavljati predvsem kot krepitev samoupravnega položaja delavcev v združenem delu, varovanju njihovih samoupravnih pravic in dolžnosti, varovanje družbene lastnine itd.

Pri nadaljnjem uveljavljanju samoupravnega delavskega nadzora naj bi zavzeto sodeloval sindikat. Osnovna organizacija bi morala v vsakem tozdu doseči, da bi razčlenili naloge in ocenili stanje na tem področju ter politično podprli prizadevanja za izboljšanje sedanjih razmer. Samoupravni delavski nadzor mora postati sestavina vsakega samoupravnega delovanja, hkrati pa naj pripomore, da bomo pravočasno organizirano odpravljali razmere in vzroke, ki lahko privedejo do družbene škodljivih dejanj.

V tej zvezi je treba opozoriti na odgovornost. Samoupravni in poslovodni organi in ustrezne službe niso odgovorni le za uresničevanje proizvodnih programov, ampak tudi odgovorni za zaščito družbene lastnine, za zaščito ustvarjenega dohodka in njegovo kar najbolj smotno usmerjanje in uporabo.

Če torej zaradi malomarnosti dopustijo, da družbeno lastnino uniči požar ali jo kako drugače odtujijo, je to prav tako družbeno nedopustno in kaznivo kot klasični kriminal.

VSA SKRB PREVENTIVNE-MU ORGANIZIRANJU IN DELOVANJU V TOZDU

Celotna akcija NNP za leto 1985 je zasnovana tako, da je osrednja pozornost namenjena samozaščitnemu ali preventivnemu delovanju. To velja tako za narodno zaščito kot za kolektivno in osebno zaščito, varovanje okolja, varnost pri delu in na vseh drugih področjih. Marsikatero nevšečnost, manjšo ali večjo nesrečo bo mogoče predvideti, preprečiti ali ublažiti njene učinke, če bomo ustrezno organizirani in usposobljeni. Bolje je preprečevati kot pa zdraviti.

To velja še posebno za civilno zaščito. Ni dovolj, da smo le dobro pripravljeni za pomoč in odpravljanje posledic naravnih nesreč, temveč moramo delovati in biti organizirani tako, da bo presenečenje čim manj. To je zelo pomembno, saj si bomo s tem

(Nadaljevanje na 4. strani)

S seje komiteja za SLO, ki deluje na ravni delovne organizacije.

okrepili zaupanje v naš sistem družbene samozaščite, in morebitne posledice (človeške žrtve, gmotna škoda) bodo manjše.

Dejavnost v akciji NNNP moramo torej razumeti kot dodatno pospešena in organizirana prizadevanja za uredničenje zasnov SLO in DS. Osrednja pozornost in skrb mora biti namenjena predvsem usposabljanju in praktičnem preverjanju znanja ter samozaščitnih in varnostnih veščin delovnih ljudi. Zato moramo ob predlaganih usmeritvah in dejavnostih v vsakem tozdu videti in oceniti, kaj potrebujemo, za katere veščine se moramo usposabljaati, kako opremiti itd., in temu ustrezno izpeljati dejavnost. Bolj kot doslej bomo morali uporabljati tudi varnostne in obrambne načrte. Predvidene okoliščine, ki so v resnici mogoče, dajejo dovolj opore in možnosti, da se načrtno pripravljamo za morebitne izredne in najtežje razmere.

Razvoj, organiziranje in usposabljanje narodne zaščite, prizadevanja za kolektivno in osebno zaščito delavcev, krepitev samoupravnega delavskega nadzora, varstvo človekovega delovnega in življenjskega okolja, skrb za večjo prometno in požarno varnost ter zaščita pri delu so torej osrednji poudarki dejavnosti v akciji NNNP v letu 1985. Tako organizacije kot frontna vodstva sindikata in drugi dejavniki obrambnega in samozaščitnega delovanja morajo v tozdi pripraviti ustrezne programe. Pri tem je treba poudariti, da sindikat usmerja in usklajuje dogovorjene dejavnosti v skladu s svojo družbeno vlogo, sodelujejo vse druge organizacije ter drugi dejavniki in nosilci samozaščitnih in varnostnih priprav.

Posebej je treba poudariti, naj bodo programi in dejavnosti čim bolj množični. Bolj kot doslej moramo v pripravljanju in izvajanju programov upoštevati tudi posebne značilnosti in potrebe varnostnega in samozaščitnega delovanja tozdv v posameznem okolju, ter ugotovitve iz politično-varnostnih ocen, ki smo jih sprejeli v tozdi.

novosti za upokoјence

Seja skupščine Skupnosti pokojninsko invalidskega zavarovanja

20. marca 1985 sem se kot delegatka zbora delegatov enote SPIZ v občini Novo mesto (skupaj s Hrvatino) udeležila seje skupščine v Ljubljani.

Ceprav so bile informacije že posredovane prek nekaterih sredstev javnega obveščanja, menim, da bodo vsaj nekateri sklepi, sprejeti na tej seji, nekoliko bolj zanimali naše upokoјence, mnenja in stališča delegatov pa tudi aktivne delavce, zato želim v skrajšani obliki posredovati nekaj informacij s seje in na njej sprejetih sklepov.

Še pred tem pa nekaj ugotovitev in stališč s seje zbora delegatov enote SPIZ v občini Novo mesto, ki je bila 13. marca 1985 v Novem mestu. Naš zbor je poglobljeno in vestransko obravnaval gradivo k dnevnemu redu in ocenil, da gradivo dovolj objektivno prikazuje sedanji gmotni položaj upokoјencev. Ker je lani že vsak drugi upokoјenec prejel manj kot 15.000 din, med invalidskimi in družbenimi upokoјenci pa je ta delež še znatno večji, prav tako je tudi razmerje med povprečno starostno pokojnino in povprečnim OD lani doseglo najnižjo raven v tem srednjeročnem obdobju, nas morajo ta dejstva močno zaskrbeti in to terja čimprejšnjo rešitev problema.

Ce bomo namreč z ukrepi odlašali, bomo pri višini pokojnin razvrednotili vse načelne sistemske rešitve, zlasti načelo, naj bi imel delavec, ki je uveljavil pravice iz pokojninsko-invalidskega zavarovanja, enak položaj na podlagi svojega minulega dela, kot ga je imel v svoji aktivni dobi. Rešitev stanja je po naši oceni edino v tekoči uskladitvi pokojnin, kot je bila prvotno predvidena z družbenim dogovorom, to je v višini 75 odstotkov predvidenega porasta minimalnih osebnih dohodkov.

Ker pa je ta rešitev v glavnem odvisna od dohodkovnih možnosti v združenem delu, je naš zbor ocenil, da poseg v bruto osebni dohodek v naši občini s pričo njihove dokaj nizke ravni ni spreje-

mljiv, ker bi imelo to za posledico znižanje neto osebnega dohodka za 2,7 odstotka. Po našem mnenju bi želeno uskladitev pokojnin dosegli ob hkratni kombinirani uporabi tehle treh ukrepov:

1. Doseči čim večjo rast družbenega proizvoda in se čim bolj približati rasti v višini 5 odstotkov, ker ocenjujemo, da rasti DP v višini 5 odstotkov v SRS ni realno pričakovati.

2. Ponovno pretresti porabo s pristojnimi republiškimi dejavniki v vseh interesnih skupnostih družbenih dejavnosti in se v okviru sedaj veljavnih prispevnih stopenj dogovoriti za prerazporeditev prihodkov v korist naše skupnosti (SPIZ).

3. Ukrepati za finančno konsolidacijo gospodarstva in razbremenitev združenega dela nekaterih proračunskih prispevkov in davkov, da bi združeno delo na ta način lahko več prispevalo iz dohodka na tekočo uskladitev pokojnin.

Zbor je tudi predlagal, naj bi se pokojnine v letu 1985 uskladile še pred 1. julijem vsaj za polovico predvidene rasti osebnih dohodkov za leto 1985, zlasti še, ker je pritisk cen na osnovne življenjske potrebščine v prvi polovici leta močnejši.

Vse navedene ugotovitve, mnenja, stališča in predloge našega zbora sem posredovala tudi na seji skupščine 20. marca v Ljubljani, kjer sem se vključila v razpravo. V njej so sodelovali številni razpravljalci iz vse Slovenije. Mnogi so bili podobnega, če že ne prav enakega mnenja, med njimi tudi predstavnik republiškega sindikata.

Po bogati razpravi je skupščina sprejela naslednje sklepe (navajam jih nekaj, po mojem mnenju najpomembnejših):

1. Sklep o ZR SPIZ SR Slovenije za leto 1984. Skupnost je zaključila leto 1984 pozitivno. Presežek prihodkov nad odhodki v znesku 3.391.719.470 din je bil razporejen tako, da se izloči v rezervni sklad skupnosti 1.200.000.000 din, v poslovni sklad skupnosti 1.074.719.470 din, 1.117.000.000 din pa se prenese med prihodke skupnosti za leto 1985. S tem se skupnosti vsaj nekoliko izboljša likvidnostni položaj za pravočasno izplačevanje pokojnin in drugih dajatev.

2. Sklep o spremembah in dopolnitvah sklepa o ponovni uskladitvi pokojnin med letom. S tem bodo upokoјenci

prejeli v aprilu še 24,23 odstotka pokojnine za mesec december 1984. Tako bo opravljen proračun za leto 1984.

3. Sklep o uskladitvi pokojnin s 1. 1. 1985, upoštevajoč 52-odstotno rast osebnih dohodkov v letu 1984 in že akontativno povečanje pokojnin za 15 odstotkov. Tako bodo upokoјenci prejeli za april za 7 odstotkov večjo pokojnino kot za marec in razliko od 1. januarja 1985 dalje.

4. Sklep o najnižji in najvišji pokojninski osnovi. Najnižja pokojninska osnova znaša od 1. januarja 1985 dalje 20.500 din, najvišja pokojninska osnova pa 86.062 din.

5. Sklep o najnižji pokojnini za polno pokojninsko dobo (40 oziroma 35 let), ki znaša 17.425 din. Najnižja možna starostna pokojnina sploh (za 15 let zavarovalne dobe) bo znašala 7.175 din za moškega oziroma 8.200 din za žensko.

6. Sklep o višini dodatka za pomoč in postrežbo. Za tiste z omejeno zmožnostjo premikanja (najmanj za 70 odstotkov nepokretne dodatke od 1. januarja 1985 dalje 8.526 din, za druge, vsaj delno pokretne, 5.410 din na mesec.

7. Sklep o višini denarnih nadomestil za telesno okvaro. Ta je za 52 odstotkov višji kot v preteklem letu, odvisno od teže poškodbe.

8. Sklep o določitvi enkratnega letnega zneska za rekreacijo v letu 1985. Ta znaša 3.500 din.

9. Sklep o uskladitvi pokojnin, uveljavljenih v različnih razdobjih. Tu posebej izstopajo upokoјenci, ki so se upokoјili v letu 1984, ne glede na to, katero obdobje je bilo podlaga za izračun pokojninske osnove.

Še nekaj drugih sklepov je bilo sprejetih na tej seji, o tem pa zainteresirani lahko berete v dnevnem časopisju.

Na skupščini je bila podana tudi informacija o aktivnostih pri sprejemanju družbenega dogovora o usklajevanju pokojnin. Za realizacijo deleža povečanja pokojnin med letom v višini 75 odstotkov porasta osebnih dohodkov v letu 1985 je potrebno zbrati dodatna sredstva. Predlog je:

— ali s povečano prispevno stopnjo za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, od od 12,54 odstotka na 14,51 odstotka, kar pomeni za 2,7 odstotka manjši neto osebni dohodek.

— ali pa doseči 5-odstotno rast družbenega proizvoda v SR Sloveniji, kar pa objektivno ni pričakovati.

Stališča zbora enote SPIZ v Novem mestu o teh predlogih sem opisala že uvodoma. O tem bo tekla razprava na naslednji seji aprila in v okoljih podpisnikov tega družbenega dogovora.

Sodelujmo tudi mi!
ANICA NOSE

manj nesreč, več izgubljenih ur

V letu 1984 ni opaziti večjih odstopanj glede nesreč pri delu ter nesreč na poti na delo in z dela v primerjavi z letom 1983. Iz evidence je razvidno, da se je število nesreč zmanjšalo, povečalo pa se je število izgubljenih dni.

V letu 1984 se je v DO Labod pripetilo 42 nesreč, kar predstavlja izpad 776 delovnih dni, od tega je evidentiranih 25 nesreč neposredno na delu, z izpadom 302 delovnih dni, ter 17 nesreč na poti na delo in z dela, z izpadom 474 delovnih dni, kar predstavlja 61 odstotkov vsega izgubljenega časa.

Kljub upadu števila nesreč na poti le-te še vedno terjajo večji izpad delovnih dni, ker so poškodbe hujše. To velja za tozde Tip-top, kjer je ena nesreča na poti zahtevala 224 dni, pa tudi nesreča pri delu (padec v tozdu Libna) 79 dni, zaradi česar je porasel faktor R-resnost poškodb.

V primerjavi z letom 1983 je število nesreč manjše za 6, izguba delovnih dni pa se je povečala za 161, pri čemer je opaziti povečan faktor R-resnosti poškodb, kjer je bilo v letu 1983 izgubljenih povprečno 12 dni, v letu 1984 pa 18 dni za eno nesrečo.

Odstotek nesreč kaže rahel upad, in sicer sta na 100 zaposlenih delavcev evidentirani 2 nesreči; v primerjavi z letom 1983 pa 2,5, pri čemer je bila zabeležena ena hujša nesreča v tozdu Libna, kjer se je delavka huje poškodovala pri padcu. Ostale poškodbe, ki so nastale neposredno v zvezi z delom, so posledica manjših urezov, ubodov, udarcev ali stiskov, in so lažjega značaja.

Zabeleženih je tudi 7 primerov prebodov na šivalnih strojih, medtem ko na ostalih strojih ni prišlo do poškodb.

M. R. — KSS

sindikati o varstvu pri delu in o invalidsko- pokojnins- kem zavarovanju

POVZETEK INFORMATIV Z 42. SEJE PREDSEDSTVA RS ZSS V JANUARJU 1985

Področje: varstvo pri delu

Na naši seji predsedstva RS ZSS 20. januarja obravnavali problematiko varnosti pri delu.

V naši republiki se letno pripeti okoli 50.000 poškodb na 800.000 zaposlenih. Po panogah je zabeležen porast poškodb v proizvodnem sektorju pa tudi najmanj nadzorovanih je alkoholizem, ki je velik povzročitelj nesreč pri delu.

Izjemnega pomena za varno delo so tudi socialna klima in odnosi med sodelstvi.

Raziskave so pokazale, da nesreče nastajajo ravno zaradi neurejenih razmer v delovnih prostorih, v odnosih med delavci in zaradi psihofizičnih faktorjev.

Po letu 1980 prihajajo v ospredje ekonomski izračuni, ne vidimo pa več človeka z njegovimi sposobnostmi in načini reagiranja. Varnost delav-

ca ni odvisna samo od posameznika, temveč od celote odnosov in organizacije ter seveda tudi od pojmovanja varstva pri delu, v vsakem ozdu. Na tem področju ima izredno pomembno vlogo tudi sindikat, s čigar aktivnostjo pa ne moremo biti zadovoljni.

Področje: invalidsko-pokojninskega zavarovanja

Sistem invalidsko-pokojninske zakonodaje se je začel izvajati s 1. 1. 1984. Povprečna pokojnina je v letu 1984 znašala 17.029 din, do tega starostna 19.963, invalidska 15.793, družinska 13.963 din. V letu 1984 je najnižja pokojnina za polno pokojninsko dobo znašala 13.532 din.

Pokojnina je pravica iz minulega dela in gmotni položaj upokojenca mora ohranjati razmerja, ki so nastala v času akei.ne delovne dobe. Večina pokojnine je v največji meri odvisna od dosežene delovne dobe ob upokojitvi in od višine pokojninske osnove, to je povprečnih osebnih dohodkov delavca iz zanj najugodnejšega desetletja dela, revaloriziranih na predzadnja leta dela.

Polna starostna pokojnina torej ne znaša 85% osebnih dohodkov, ki jih je delavec prejemal tik pred upokojitvijo, temveč 85% pokojninske osnove.

Udeleženci razgovora so poudarili dolžnost zveze sindikatov kot družbenopolitično organizacije za delovanje delegatskega sistema in da bo združeno uveljavljalo interese na tem področju.

DRAGICA NENADIĆ

evidenca nesreč pri delu za čas od 1. 1. do 31. 12. 1984

TOZD	ŠTEVILO ZAPOSLENIH				ŠTEVILO NESREČ			ŠT. IZGUBLJENIH DEL. DNI			ŠT. OPRAV. DEL. UR.	ODSTOTEK NESREČ-%			R	P	OPOMBA
	Ž	M	ML.	SKUP.	NA DELU	NA POTI	SKUPAJ	NA DELU	NA POTI	SKUPAJ		NA DELU	NA POTI	SKUPAJ			
LOČNA	302	12	16	314	4	2	6	36	79	115	532,680	1,27	0,63	1,91	19	11,26	vbod 1 x
LIBNA	328	19	7	347	5	5	10	130	38	168	540,892	1,44	1,44	2,88	16,8	18,48	padec 79 dni
DELTA	599	32	14	631	10	3	13	104	33	137	1.030,469	1,58	0,47	2,12	10,5	12,61	vbod 4 x
TEMENICA	127	8	2	134	/	3	3	/	32	32	234,765		2,24	2,24	10,6	12,77	
TIP-TOP	127	30	/	155	2	3	5	8	275	283	265,745	1,27	1,9	3,2	56,6	18,81	nesreča na poti 244 vbod 1 x
ZALA	100	5	8	105	1	/	1	4		4	188,011	0,85	/	0,95	4	5,31	vbod 1 x
COMMERCE	125	107		231	1	1	2	5	17	22	428,697	0,43	0,43	0,86	11	4,66	
en. Ljubljana	37	23	/	60			/			/	105,780			/	/	/	
Novo mesto	88	84		172	1	1	2	5	17	22	322,917	0,58	0,58	1,16	11	6,19	
IGSS	74	24		98	2	/	2	15	/	15	163,168	2,04	/	2,04	7,5	12,257	
DO LABOD	1782	237	47	2015	25	17	42	302	474	776	3.384,427	1,23	0,84	2	18,47	12,4	vbod 7 x

razpis

za poletno letovanje delavcev do »Labod«

Za letovanje v letošnjem letu bomo imeli na voljo enako število postelj kot v letu 1984. Vrstni red dekad za letovanje je pripravljen na podlagi planiranih letnih dopustov TOZD, in sicer:

I. dekada	TOZD Commerce	od 25. 06. do 05. 07. 1985
	DSSS	
II. dekada	TOZD Tip-top	
	TOZD Temenica	od 05. 07. do 15. 07. 1985
	TOZD Zala	
III. dekada	TOZD Libna	od 15. 07. do 25. 07. 1985
IV. dekada	TOZD Delta	
	TOZD Commerce	od 25. 07. do 04. 08. 1985
	DSSS	
V. dekada	TOZD Delta	od 04. 08. do 14. 08. 1985
VI. dekada	TOZD Ločna	od 14. 08. do 24. 08. 1985

V prvi dekadi letujejo predvsem delavci TOZD Commerce in DSSS, nekaj objektov pa je na voljo za uporabo tudi ostalim TOZD. Četrto dekada pa si delijo samo TOZD Delta, Commerce in DSSS.

Počitniška sezona v Nerezinah se prične **25. 05. 1985** in se konča **30. 09. 1985**. Letovanje v domu v Savudriji bo možno od 15. junija do 10. oktobra, v prikolicah pa samo v času dekad. Letovanje na Ljubelju v poletnem času bo možno tudi letos, in sicer čez celo poletje.

Tudi v letošnjem letu bodo dekade 10-dnevne, menjava gostov pa bo med 8. in 10. uro dopoldan. Velja za vse objekte enako, razen za Ljubelj, kjer dekade niso določene.

Po sklepu izvršnega odbora počitniške skupnosti in odbora za letovanje in rekreacijo DO Labod bodo cene letovanj v Nerezinah v letu 1985 naslednje:

130,- din za delavce in njihove družinske člane,
200,- din za upokojence, vojaške vojne invalide in borce NOV,

300,- din delavci jugoslovanskih delovnih organizacij — souporabniki,

450,- din drugi uporabniki — tujci.

Cene za letovanje v domu v Savudriji in v dveh večjih prikolicah bodo enake kot v Nerezinah. Cena letovanja v mali prikolici pa bo 100 din dnevno po osebi.

Cena letovanja na Ljubelju je 250 din za delavce in družinske člane ter člane počitniške skupnosti, za ostale pa 350 din. Delavci plačajo zase in družinske člane enako ceno, kot je v Nerezinah (130 din), razliko do 250 pa plača TOZD. Ostali plačajo polno ceno (350 din).

Turistična taksa za letovanje v Savudriji v domu in kampu je 40,00 din dnevno na osebo v času od 1. 6. do 31. 8. 1985, v ostalem razdobju pa 35,00 din.

Otroci do 7 let starosti takse ne plačajo. Otroci od 7 let pa do 15 let starosti plačajo takso v višini 27,50 din dnevno.

Turistična taksa za Nerezine še ni znana, o višini vas bomo naknadno obvestili.

V času glavne sezone, to je od 21. 06. do 31. 08., se plača za bivanje v apartmajih v Nerezinah, v domu v Savudriji in velikih dveh prikolicah za najmanj 4 člane (520,00 din) oziroma, če je letovalcev več, tudi za vsakega nadaljnjega letovalca. Za letovanje v garsonjeri in mali prikolici se plača za najmanj 2 osebi (200,00 din) oziroma za vsakega nadaljnjega letovalca, če jih letuje več.

Pred 21. 06. in po 31. 08. se plača le za toliko oseb, kolikor jih v posamezni enoti letuje.

Letovanje na Ljubelju se skozi celo leto obračunava po dejanski zasedbi.

Na razpis se lahko prijavijo vsi delavci, zaposleni v DO »Labod« in vsi Labodovi upokojenci. Upokojenci lahko letujejo v času do 25. 06. in od 24. 08. dalje. Tudi vsem aktivnim delavcem delovne organizacije, ki niso vezani na proizvodni trak in kolektivne dopuste, in vsem tistim, ki nimajo šoloobveznih otrok, priporočamo letovanje izven glavne sezone.

Prijavnice, ki ste jih prejeli skupno s glasilom, izpolnite in jih oddajte poslovnim sekretarjem v vašem TOZD, za DSSS pa v splošno službo.

V splošno službo oddajo prijavnice upokojenci in vsi, ki bi želeli letovati do 25. 06. in po 24. 08. Na isti naslov pošljite tudi prijavnice za letovanje v prvi dekadi (od 25. 06. do 05. 07.), razen TOZD Commerce. Tudi vse prijave za letovanje na Ljubelju pošljite v splošno službo.

Rok prijav za letovanje je 15. april

Letovanje v Nerezinah

Nerezine so manjše mestice na otoku Mali Lošinj. Dober kilometer dalje proti mestu Mali Lošinj se razprostira naselje počitniške skupnosti Krško, katere član je tudi naša delovna organizacija. Za letovanje v letu 1985 imamo na voljo v tem naselju 20 objektov — apartmajev in 6 garsonjer.

Vsak objekt oziroma družinska hišica ima na voljo spalnico z zakonsko posteljo in otroško posteljo, otroško sobo z dvemaposteljema (v 7 objektih so pogradi), dnevni prostor z dvema pomožnima ležiščema, kuhinjsko nišo z vsem potrebnim za kuhanje in sanitarije s tušem. Pred hišicami so tudi pergole za bivanje na prostem ter nadstreški s trstiko za senco avtomobilom. S sabo morajo letovalci prinesiti le posteljnino, rjuhe in prevleke za blazine, in kuhinjske krpe.

Garsonjera ima dve ležišči in otroško posteljo ter eno pomožno ležišče v prostoru za dnevno bivanje. Poleg tega ima tudi kuhinjo z vsem potrebnim za kuhanje ter sanitarije s tušem. Živila med potjo nabavite že v Opatiji ali Lovranu, predno se boste popeljali s celine na otok ali v neposredni bližini naselja v Nerezinah.

Če pa morda ne bo v času vašega bivanja na morju vsega dobiti v trgovinah v Nerezinah, boste izkoristili izlet v mesto Mali Lošinj tudi za morebitni nakup.

Savudrija

V Savudriji, nedaleč od Portoroža in v neposredni bližini Umaga, imamo na voljo za letovanje dom, v katerem os tri stanovanja. Stanovanje št. 1 ima spalnico s 3 ležišči, dnevni prostor z enim ležiščem in kuhinjsko nišo z vsem potrebnim za kuhanje. Sanitarije ima v souporabi s stanovanjem št. 2.

Stanovanje št. 2 ima sobo s 3 ležišči, sobo z enim ležiščem in kuhinjo z vsem potrebnim za kuhanje. Toaletne prostore pa ima v souporabi s sobo št. 1.

Stanovanje št. 3 je v nadstropju in ima dve sobi, eno z dvema in eno s tremi ležišči, kuhinjo z vsem potrebnim za kuhanje in dnevno bivanje. Poleg tega ima sanitarne prostore, ki imajo vgrajeno tudi kopalno kad. Dom ima lepo teraso z dveh strani, s katerih je lep pogled po morju in okolici. Ob domu je tudi lep vrt s cveticami in figami, primeren za igre in sončenje. Tu je postavljen tudi zidan raženj na prostem.

Trgovsko podjetje »Trgo« Umag iz Umaga ima v bližini tri svoje trgovine in mesnico. Tu dobite vse potrebno za kuhanje, zato je ta skrb odveč. Pa tudi v Umagu si boste lahko nakupili vse potrebne stvari, ko boste šli na izlet s svojimi malčki, katerim boste privoščili vožnjo z vlakom po obali. S sabo pa le morate vzeti prevleke za blazine, rjuhe in kuhinjske krpe in za začetek kakšno čistilo.

V KAMPU PINETA, v neposredni bližini našega doma v Savudriji bomo imeli na voljo za letovanje tri počitniške prikolicice. Dve prikolicici imata po štiri

ležišča, ena prikolica pa ima dve ležišči in eno otroško ležišče. Vse tri prikolicе imajo tudi baldahine z vrtnimi mizami in stoli. Vse prikolicе so opremljene z vsem potrebnim za kuhanje. Kljub temu pa zaradi varnostnih razlogov ni najbolj priporočljivo kuhanje živil, katerih čas kuhanja je daljši. Prikolicе so priključene na električno omrežje, imajo pa tudi plin za kuhanje in po potrebi tudi za hlajenje. V vseh prikolicah so postavljeni še dodatni hladilniki.

S sabo morate vzeti rjuhe, prevleke za blazine in kuhinjske krpe. Vse prehranske izdelke in pijačo lahko kupite v trgovinah, ki so v neposredni bližini. Prikolicе bo možno uporabljati v vseh šestih dekadah.

V domu PANORAMA NA LJUBELJU imamo na voljo za letovanje 2 sobi, in sicer sobo št. 4, ki ima na voljo 5 ležišč, in sobo št. 10, ki ima 4 ležišča v dveh prostorih. V prehodni sobi sta 2 ležišči in v posebni sobi 2. Po sobah so tudi mize s stoli za dnevno kramljanje. Vsaka soba ima v skupnih prostorih tudi svoj kuhinjski boks z vsem potrebnim za kuhanje, poleg tega so skupne umivalnice (moške in ženske) in sanitarije. Vsem gostom je na voljo jedilnica in klubski prostor, ki je lepo opremljen z mizami in sedeži ter barvnim televizorjem. S sabo morate vzeti rjuhe in prevleke za blazine. Kar pa zadeva nakupa živil in drugih potrebščin, pa tole obvestilo: živila lahko nabavljate v Tržiču, ki je 8 km pred Ljubeljem, ali pa tudi v Podlublju, ki je oddaljen samo 4 km, vendar založenost trgovine ni najboljša. Dom Panorama stoji na zelo zanimivi lokaciji za planinarjenje, sprehode, opazovanje gamsov in kozorogov in za izlete po Gorenjski. Dom je odprt v zimski in poletni sezoni.

Komisije za družbeni standard morajo pri obravnavi prijav upoštevati že znana načela o dodeljevanju počitniških kapacitet.

Komisije se morajo sestati takoj po zadnjem roku za prijave, obravnavati vse vloge, jih uskladiti ter terminsko in poimensko zasedenost poslati vodji splošne službe DSSS za nadaljnjo uporabo.

Informacije in pojasnilo v zvezi z letovanji lahko dobite pri poslovnih sekretarjih TOZD in vodji splošne službe DSSS.

Novo mesto, 2. 4. 1985

Vodja splošne službe
JOŽE MUHIČ, I. r.

Tudi letošnje prvomajske praznike boste lahko preživeli v Nerezinah ali v Savudriji. Prijave oddajte do 15. aprila splošni službi v DSSS.

skupno iskanje boljših poti

Vemo, da je bil tozid Tip-top v velikih kadrovskih težavah. Stalno pomanjkanje kadra v neposredni proizvodnji je močno vplivalo na doseganje plana. Zato danes v tem tozdu z veseljem ugotavljamo, da se zasedba v neposredni proizvodnji približuje načrtovanemu številu — to je 128 zaposlenih, plan pa jih predvideva 131.

Šest šivilj je pravkar opravilo pripravniški izpit, v proizvodnji pa je še pet pripravnic, ki še ne morejo dati večjih rezultatov. Toda prvič se krivulja vzpenja navzgor. Gotovo je to posledica pravilnega načrtovanja kadrov in znotraj tega večjega štipendiranja.

Ob tem razveseljivem podatku pa velja povedati tudi to, da je bila v marcu prisotnost na delu boljša kot v prvih dveh mesecih letošnjega leta. Vse to pa, na žalost, še ne daje pravih rezultatov, saj za prvo polovico marca velja, da je proizvodnja v Tip-topu dosegla slabe rezultate. V šivilnici so posamezne brigade dosegale le 82, 59 in 80 odst. plana. Pri tem podatku ni vračunana do-

Odbor za počitniško dejavnost in družbeni standard DO Labod

Odbor je na svoji seji 19. 3. 1985 sprejel sklep, da se na podlagi 18. člena samoupravnega sporazuma o združevanju dela sredstev čistega dohodka tozidov in DSSS za solidarno reševanje stanovanjskih vprašanj v DO Labod Novo mesto razpiše:

NATEČAJ

ZA DODELITEV SOLIDARNOSTNIH POSOJIL IZ ZDRUŽENIH SREDSTEV

Natečajna sredstva znašajo 7.500.000 din.

Natečaj traja 30 dni po objavi v glasilu Labod.

V roku 30 dni po objavi se lahko na natečaj prijavijo tozidi oziroma DSSS, združeni v DO Labod, tovarni oblačil Novo mesto, in sicer s pismeno vlogo, ki naj vsebuje podatke, določene v 20. členu samoupravnega sporazuma, zlasti pa:

- ime tozida oziroma DSSS,
- višino zaprošenega posojila,
- navedbo primerov, ki so osnova za vlaganje prošenj,
- obrazložitev, kaj bi prosilec rešil z odobrenim posojilom.

— druga pomembna dejstva, ki bodo prispevala k boljši oceni razmer in k pravilnejši odločitvi odbora.

Dodeljena posojila iz združenih sredstev bodo dana za dobo največ 10 let z enoletnim moratorijem brez obrestne mere.

Vlogo za dodelitev stanovanjskega posojila iz združenih sredstev pripravijo strokovne službe tozidov oziroma DSSS v sodelovanju s komisijo za družbeni standard tozidov oziroma DSSS, ki poda predlog delavskemu svetu tozida oziroma DSSS, ki sprejme dokončen sklep o tem, kakšna naj bo vloga za dodelitev stanovanjskega posojila iz združenih sredstev.

Odbor je sklenil, da bodo imeli prednost pri reševanju vlog na natečaju težji primeri in tisti tozidi oz. DSSS, ki bi sredstva vezali pri banki.

Vloge, ki bodo utemeljene na osnovi 3. in 4. točke 5. člena sporazuma, morajo vsebovati celovito analizo stanovanjske problematike v tozdu oziroma DSSS za iztekajoče kot za prihodnje srednjeročne obdobje.

Pravočasno prispel vlog bo obravnaval odbor in na njihovi podlagi ter na podlagi lastnih ugotovitev razdelil natečajna sredstva, o čemer bo obvestil vse DS tozidov oziroma DSSS.

Na podlagi dokončnega sklepa bo sklenjena ustrezna posojilna pogodba.

Predsednik odbora:
KUMER LEA, I. r.

datna sobota, ki je sicer za nekaj odstotkov dvignila te številke, še vedno pa te niso na pričakovani ravni. Zaskrbljujoč je tudi podatek, da je norma padla blizu 111 na 101,7 odstotka. Delo, ugotavljajo v Tip-topu, je zares vse zahtevnejše, kar narekuje tudi strokovnejše vodenje, organiziranje brigad in podobno.

Ob analizi lastnih slabosti pa vendarle ostaja po mnenju vodilnih tega tozida dokajšen delež za slabše rezultate na slabo pripravljenem delu. Predvsem so poudarili, da fazni listi prihajajo prepozno ali celo naknadno, ko je delo že mimo. Tak sistem, menijo, ni sprejemljiv, saj najmanj, kar mora vedeti delavka in brigadirka,

je, koliko minut potrebuje za kakšno operacijo. Ta osnovna informacija je hkrati osnovni motiv za delo, saj v prenesenem smislu pomeni tudi točno izračunan zaslužek po operaciji.

Da bi premagali te slabosti, so se že štirikrat sestali skupaj s pripravo dela in direktorjem tozida Commerce. Precejšen odstotek porodniškega dopusta in mlad kader z malo izkušnjami v pripravi dela pogojuje določene težave, ki so se z odhodom Blatnikove, izkušene tehnologije, v tozdu Tip-top še močno povečale. Tako je razumljivo, da je z obstoječo zasedbo v pripravi dele težko zagotoviti izvajanje

(Nadaljevanje na 8. strani)

(Nadaljevanje s 7. strani)

43. člena našega sporazuma o medsebojnih razmerjih po združevanju dela in sredstev, ki pravi, da mora tozdr Commerce zagotoviti, da je delovni nalog teden dni pred začetkom proizvodnje v določenem tozdu, spremembe pa sporočiti najmanj 3 dni pred začetkom proizvodnega procesa, oziroma da škodo, ki nastane iz neizvajanja teh določil, krije tozdr Commerce.

Predstavnik tozdr Tip-top in tozda Commerce žele najti skupno uspešnejšo pot za delo naprej.

upokojenci iz Libne

Prisrčno se zahvaljujemo za darilo, ki ste nam ga poslali po pošti ob 8. marcu. Zahvalo pa smo dolžni tudi za pogostitev ob novem letu. Neverjetno lep sprejem ste nam pripravili, lep je bil program otrok iz osnovne šole Artiče, prisrčen govor direktorja, prijazne tovarišice in odlične kuharice! Lep je tudi spomin na srečanje z nekdanjimi sodelavkami v proizvodnih prostorih. Prisrčni stiski rok so nas ganili do solz. Videle smo, da ni vrzeli na naših nekdanjih delovnih mestih, saj jih zasedajo mlade delavke.

Ob takih priložnostih nas spomin zanese na mnoge izlete, ki nam jih je organizirala naša delovna organizacija. Na nekaterih smo bili skupaj z upokojenci Ločne, Commerce in DSSS. Na žalost se vse bolj redčijo naše vrste, preživeli pa se veselimo vsakega srečanja in se še dolgo spominjamo naših skupnih izletov. Eden takih, ki ga bomo še dolgo spominjali, je bil izlet v Portorož.

V Libni smo izvolili svojo sekcijo in njeno predsedstvo. Na žalost pa nam je predsednik težko zbolel. Obiskali smo ga v upanju, da bo kmalu okreval in se vrnil med nas, da

Vsak izlet upokojencev ostane v prijetnem spominu.

bo z njim naša sekcija upokojencev znova zaživela. Obiskali smo tudi druge bolne sodelavce, katerih tople pozdrave sporočamo tudi vam vsem.

Vsi želimo, da bi Libna in Labod tudi v bodoče žela obilo uspeha!

ANA STRGAR

vtisi s šolanja ob delu

V oddelku za konfekcijskega tehnika, ki teče ob delu v Novem mestu in na Ptuj, so diferencialni izpiti že delno premagani. Sedaj torej »učenci« žé lahko oblikujejo svoje mnenje o tem načinu šolanja, primerjajo pričakovano z dejanskim. V Novem mestu sta o tem govorila Martina Sintič iz Libne in Tine Filip iz Novoteksa, iz Delte pa je svoje misli povedala Sonja Kranjc.

Martina Sintič: »Končala sem triletno konfekcijsko šolo v Ljubljani in že takrat so mi učitelji svetovali nadaljevanje

šolanja. Z učenjem nisem imela težav, toda kljub temu se nisem mogla odločiti za nadaljevanje izobraževanja. Študentsko sem imela od občine Krško, in to za tri leta, pa tudi domotožje me je dajalo. Tako sem zares zadovoljna, da je Labod organiziral to obliko šolanja. Finančno in časovno je zame zelo ugodna. Trenutno sem še na porodniškem dopustu, kasneje, ko bom zopet delala, pa bi bila kakršnakoli druga oblika izobraževanja ob delu skoraj da nemogoča. Opraviti bomo morali od 21 do 23 diferencialnih izpitov, odvisno od tega, katero šolo je kdo končal. Strokovni predmeti so precej zastopani, splošno razgledanost pa bomo pridobili predvsem pri slovenščini (kjer nam Nenadičeva posreduje tudi širša znanja o medsebojnih odnosih in podobno), angleščini pa gotovo tudi kemiji in fiziki. Po končani šoli (predvidoma naj bi zaključili konec leta 1986) so nam v Libni obljubili boljše delo, saj pravijo, da računajo na nas. Sicer pa je pred nami še nekaj izpitov za prve tri letnike in še vsi za 4. letnik, ki zahteva 11 opravljenih izpitov. Težko

bo, toda tehnik le mora veliko vedeti, biti strokovno podkovan in široko razgledan.«

Tine Filip: »Zaposlen sem v Novoteksu, in sicer na vhodni kontroli. Pred tem sem delal v proizvodnji na številnih fazah, tako da prakso kar dobro poznam. Sedaj pa s šolanjem pridobivam še teorijo. Ta povezava se mi zdi najboljša in gotovo zelo dragocena. Se je pa težko po 10 ali še več letih ponovno lotiti učenja. Jaz na primer na poklicni šoli nisem imel jezika in zato sem za nemščino porabil kar precej časa, pa tudi za vse druge izpite se je treba potruditi. Šolanje ob delu je zelo naporno, toda sam ga jemljem z lepše plati, in zato lahko rečem, da mi je v zadovoljstvo. Sprva nisem bil navdušen, pa so me sodelavci in doma spodbujali k vpisu, in danes mi nikakor ni žal. Strokovni predmeti so dobro zastopani, morda pa bi morali poslušati tudi tak predmet, kot je psihologija. Pred nami so težki časi in dobro je poznati načine pristopov k ljudem, saj to danes veliko pomeni. Sicer pa s končanim šolanjem učenja še ne bo konec. Stalno se bo treba

»Šola je zahtevna, toda tehnik mora veliko vedeti,« pravi Martina Sintič iz Libne.

Pozdrav v pesmi

Naša upokojenka Anica Žučak je kadrovske službi poslala prijetno pismo, v katerem pravi, da ni mogla na praznovanje 8. marca, praznika žena in naše delovne organizacije, ker je bila v bolnišnici. Napisala nam je tudi pesem, o Labodu, iz katere je ta kitica:

*Trgovski potniki hitijo
zdaj sem, zdaj daleč na okrog.
Prodati srajce si želijo,
potrošnik čaka jih povesod.*

Tine Filip iz Novoteksa pravi, da bo treba znanje tudi po končanem šolanju dopolnjevati.

dopolnjevati. Po šoli, oziroma doseg 5. zahtevnostne stopnje, bom verjetno ostal na sedanjem delovnem mestu, ki že tako zahteva srednjo izobrazbo. Zadostil bom pogojem in preizkusil samega sebe, ali še zmorem sprejemati nova znanja. Zaenkrat mi je šlo to zelo uspešno in trudil se bom, da bo tako tudi naprej.»

Sonja Kranjc: »Učni program je precej obširen, vendar pa se vsi trudimo, da bi dobili čim več znanja. Največji problem je čas, saj ima večina slušateljev doma družine, in ker smo pretežno ženske, so obveznosti še večje. O učnem programu menimo, da bi morali dati večji poudarek strokovnemu delu, saj pričakujemo, da bomo morale obvladati široko paleto dela v proizvodnji in zato potrebujemo ob tem še veliko strokovnega znanja. Bolje bi tudi bilo, če bi bili predmeti med seboj tako porazdeljeni, da ne bi bili vsi najtežji predmeti na kupu. Sicer pa se nam zdi ta oblika šolanja primerna in upamo, da bomo zmogle in si pridobile veliko novega znanja. Predavatelji se zelo trudijo in zato smo z njimi lahko samo zadovoljni. Kako bo pa z delovnim mestom? Porazdeljene bomo seveda glede na potrebe in sposobnosti, zato je veliko odvisno od nas samih.«

naše nove moči

V letu 1984 je bilo v delovno organizacijo sprejetih 58 pripravnikov tekstilne, družboslovne in ekonomske smeri od II. do VII. stopnje izobrazbe.

Junija 1984 je bil sprejet nov pravilnik o pripravnstvu, ki je prinesel tudi vsebinske spremembe v pripravnstvu. Za pripravnike so bili izdelani splošni in strokovni programi in izvedbeni načrti, po katerih so se usposabljali za opravljanje del in nalog. Njihovo delo je v času pripravnstva spremljal mentor. Pripravnstvo je trajalo od 4 do 6 mesecev od II. do V. stopnje in devet mesecev od VI. do VII. stopnje.

Ob koncu pripravnstva so pripravniki bolj ali manj uspešno opravili pripravniške izpite. Znanje pripravnikov na izpitih je bilo zadovoljivo iz strokovnega dela, medtem ko ugotavljamo, da je znanje iz splošnega dela bolj šibko, kar nas obvezuje v bodoče pripravnike bolj informirati s področja samoupravljanja in jih tudi aktivno vključevati v delovanje delegatskega sistema.

Brez večjih težav so se pripravniki vključili v delovno okolje v posameznih tozdih ter dosegajo pričakovane rezultate dela. Pri vseh pripravniških izpitih je sodelovala kadrovsko-socialna služba s pripravljenimi vsebinami za izpit in kot člani komisij.

Pohvaliti je potrebno tudi mentorje pripravnikov in poslovne sekretarje v tozdih, ki so z vso resnostjo in zavzetostjo izvajali pripravništvo.

Po letnem planu kadrovsko-socialne službe so bili organizirani sestanki s študenti, in sicer:

— študenti tozdev Ločna, Libna, Temenica, Commerce in DSSS v Novem mestu 2. 2. 1985,

— študenti tozda Zala v Idriji 28. 1. 1985,

— študenti tozda Tip-top v Ljubljani 28. 2. 1985,

— študenti tozda Delta v Ptuj 6. 2. 1985.

Na sestankih je bila študentom posredovana kratka informacija o poslovanju delovne organizacije v preteklem letu in o gospodarskem planu 1985. Pogovorili smo se o polletnih učnih uspehih, o opravljanju proizvodnega dela in delovne prakse, predstavili smo jim tudi potek pripravništva v naši delovni organizaciji.

Nekaj časa smo namenili tudi pogovoru o življenjskih stroških in koliko le-teh pokrije študentska, ki jo dobivajo. Z absolventi smo se pogovorili o njihovih željah o nadaljnjem študiju oziroma zaposlitvi.

Želeli smo, da bi sestaneke študentov organizirali na nivoju delovne organizacije, vendar je to zaradi oddaljenosti tozdev zelo težko, zato smo se na sestanku študentov v Novem mestu dogovorili, da v maju oziroma juniju organiziramo ekskurzijo vseh študentov, tako da se bodo med seboj bolje spoznali, hkrati pa poglabili vezi s študentstvom.

Referent za izob. in kadr.
TATJANA MAREŠIČ

pogovor

Tone Kostanjšek je letos prevzel nalogo koordinatorja za naše industrijske prodajalne. Sicer ga poznamo kot zelo zagnanega poslovođa trgovine v Krškem in to svojo vlogo za delo bo gotovo prenesel tudi na nove dodatne naloge. Povedati pa velja, da ni le predan trgovec, ampak tudi aktiven družbenopolitični delavec. Kako se bo torej lotil usklajevanja dela med našimi prodajalnami?

»Najprej bo treba poenotiti način dela v vseh Labodovih prodajalnah. Do sedaj ni bilo človeka, ki bi bil izključno

Tone Kostanjšek, poslovođa krške prodajalne, je prevzel tudi dela koordinatorja med našimi industrijskimi prodajalnami.

zadolžen za naše industrijske prodajalne, in tako se je vsak poslovođa lotil dela tako, kot je bil tega navajen. Da ne bi bilo pomote, moram navesti, da smo vsi poslovođe opravljali svoje delo korektno in zakonito, toda čas je, da se uskladimo. O vprašanih, s katerimi se srečujemo, smo se sicer že pogovarjali nide naših dosedanjih srečanj, kar pa je premalo. Zato bo treba najprej obiskati vse Labodove prodajalne, pregledati način njihovega dela in se dogovoriti za enotno pot.«

— Gotovo boste vzporedno s temi prijemi, ki so nujni, delali tudi na drugih vprašanih, ki tarejo naše industrijske prodajalne. Vemo, da nimajo vsi primernih prostorov, da je vprašanje skladiščenja, kadrov...

»Skupno dela v naših trgovinah 26 prodajalk. Mislim, da bi samo v Ptuj potrebovali še kakšno novo moč, sicer pa naj bi to število zadostovalo za doseg vseh planiranih ciljev. Dogovoriti pa se bomo morali za izmenovodjo, da bi bile v posameznih prodajalnah odgovornosti natančno določene. Tudi prostori so dokaj urejeni, razen v Novem mestu. Ta prodajalna je bila najprej namenjena le srajcam in bluzam in začasna rešitev za prodajo tudi vrhnjih oblačil se vse bolj kaže kot neustrezna. V Novem mestu je tudi veliko vprašanje skladiščenja. Če pomislimo, da je plan novomeške prodajalne ustvariti 74 milijonov din prometa, bi morali čim prej poskrbeti za primerno prodajalno. Sicer so že nakazane nekatere variantne rešitve, kako pa bomo izpeljali to vprašanje, pa za enkrat še ne morem nič točnega reči. Naj navedem še plan za letošnje ostale Labodove prodajalne. V planu smo zapisali, naj bi v Novem mestu ustvarili bruto prometa za 74 milijonov novih din, v Centru mode Ljubljana 65 milijonov din, v Krškem 35 milijonov din in v Ptuj 37 milijonov din. To pa pomeni za našo delovno organizacijo kar velik promet.«

— Se ob padanju kupne moči bojite, kako boste dosegli take številke? In, ali zasleduje naše prodajalke zahteve kupcev, kako jih registrirate in kako jih posredujete naprej?

»Letošnji prvi meseci kažejo vse najlepše. Videti je, da še nihče ne varčuje pri obleki, bati pa se je, da ne bo več dolgo tako. Zato se moramo pripraviti tako, da bomo ponudili najboljše kvaliteto, kajti za dobro blago bodo kupci še pri-

(Nadaljevanje na 10. strani)

pravljeni odšteti določeno vsoto.

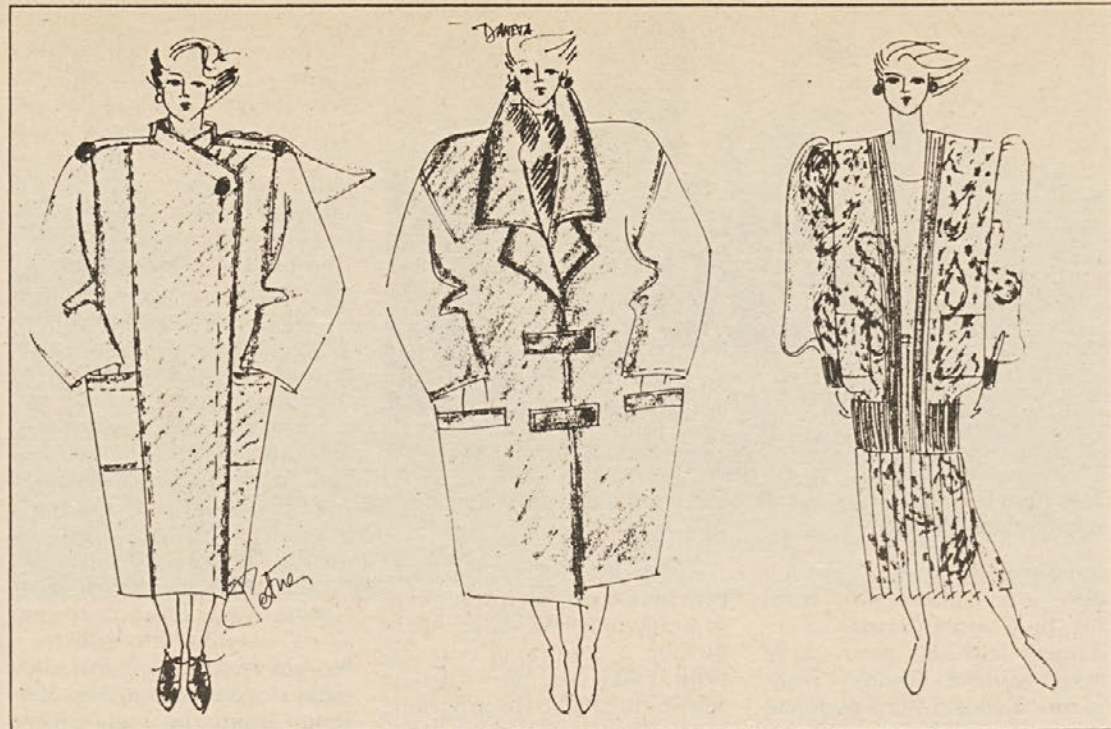
V januarju smo glede na plan dosegli prodajo v takihle indeksi: Novo mesto 131, Center mode Ljubljana 189, Ptuj 133 in Krško 111. Prodaja v februarju je bila glede na plan za ta mesec naslednja: Novo mesto 122, Center mode Ljubljana 127, Ptuj 114 in Krško 127. K povečanju v februarju je gotovo pripomogel 30-odstotni popust za naše delavce in upokojece, in ostanki znižanja. Pa poglejmo še: V januarju naj bi naše prodajalne prodale za 12.800.000 din, dosegle pa so prodajo za 16.890.000 din (indeks 140), v februarju naj bi prodali za 12.660.000 din, celotna prodaja pa je bila za 15.573.000 din (ali indeks 123). Delavci v trgovinah smo tudi neke vrste raziskovalci tržišča. Pogovor s stranko nam da marsikateri koristen napotek, čeprav je tudi precej takih sugestij, ki za nas ne pridejo v poštev. Na primer — veliko iščejo ženske obleke. Ta prihaja v modo, mi pa nimamo kaj ponuditi. Pa pletenine so vse bolj iskane, naše prodajalne pa delujejo le na ravni Laboda ali — kot je to v Centru mode Ljubljana — v okviru konzorcija. Položaj Centra mode Ljubljana je med našimi prodajalnami specifičen in v taki — svojih obliki — bo deloval tudi naprej. Skratka, delo v trgovinah Laboda je pestro. Ker smo na različnih krajih Slovenije, smo tudi pod različnimi vplivi, navadami...

Vse te niti bo skušal Kostanjšek uskladiti in zagotoviti našim prodajalcem čim kvalitetnejše in čim lepše delo.

pariški sejem pret a porter

Pariz narekuje nekaj prevladajočih stilov mode za prihodnjo jesen in zimo, ki smo se jim tudi mi v naši kolekciji zelo približali, seveda v malo bolj umirjeni obliki.

Stil denever: To je moda mesta, »šik«, elegantna in predvsem žensvena. Oblečila so iz dragega blaga (obleke, kostimi in plašči). Barve so precej močnejše — rdeča, fuksija, črna, sivi odtenki, petrol, turkiz in lavanda. Materiali: ve-

lur, volneni gabarden, volneni saten, volneni krep, flanela... Angora in jersey izdelano poudarjata odtis. Saten in svila sta tudi za čez dan. Zopet so tu oprijeti kostimi s kratko jakno.

Čez se nosi polna 3/4 jakna, voluminozni plašč z globokomi žepi. Ramena postajajo široka, vendar bolj zaobljena. Ovratniki so večji, stoječi, oblačila pa dopolnjujejo veliki gumbi.

Stil dady: To je moški stil z ženskim poudarkom. Močno se naslanja na angleška oblačila 18. stoletja. Osnovne barve so zelo temne, poživljajo pa jih briljantni dodatki. Precej je tudi vzorcev starih rožnatih dekorativnih tkanin. Materiali: mehki kašmirji, svila, volneni voal, žakard, jersey, saten in volneni velur. Kroji jaken in plaščev spominjajo na dolge domače halje. Močno je prisoten šal ovratnik, globoki naši žepi ter plašči brez gumbov in brez obratnika. K vsemu temu sodijo broške, čipke, wagner kape, čevlji s širokimi pasovi in zaponkami, črn lak...

Stil country: Je mešanica športnih in elegantnih oblačil s kmečko romantiko in zabrisanimi rustikalnimi vzorci. Barve: umazane oblačne barve, kombinirane z barvami jesenskega listja, koruzno-rumeno ali kot mah zeleno. Materiali so shetland, tweed, neobdelana groba volna, ribja kost, reb-rasti žamet, zimski bombaž in volnene mešanice z efekti. Tem grobim tkaninam dajejo romantični videz drobni liberty cvetlični vzorci za kombina-

cijo. Tu so široke pumparice, suknjiči z palatami norveške hlače, jahalne hlače. Krila so nagubana in so v cvetličnih vzorcih, poleg pa se nosijo debelo pleteni puloverji, tweedasti »preveliki« suknjiči, telovniki... Pokrivala so barete, kmečke kape, moški klobuki. Rokavice so pletene, prav tako nogavice. Čevlji spominjajo na moške, trobe pa so velike, iz grobega usnja.

Stil video: »Tu se razmahne-ta spontanost in fantazije M. Jacksona, pop pevea, in mladega kreatorja Gaultiera. To je tip mode, ki noče, da bi jo jemali resno. Je provokativna, dovoljuje kič in narekuje ekstravaganco. Barve so briljantne: rumena in zelena, rdeča in vijoličasta ter modra. Med materiali je svetleči žamet, najlon, jersey, umetno krzno, zimski bombaž. Dominirajo kontrastne barve in kroji. Popolnoma različni vzorci sodijo skupaj: rože in karo na primer, staromodno in futuristično. Ta kontrast se nadaljuje tudi v silhueti: široko z ozkom, veliko z majhnim, dolgo s kratkim. Med dodatki so pretirano široki pasovi, plastični nakit, prozorne torbe, šifon šali v neon barvah, asimetrične frizure.

Poleg samega sejma, ki je doživetje zase, smo si ogledali tudi pariške izložbe, ki so bile kljub mrazu že odete v poletne pastelne barve, ki jih dopolnjujejo močni kontrasti. Športni jogging stil izginja, izpodri-va pa ga blazer v vseh mogočih variantah, ki pa s klasiko nimajo nič skupnega.

PETRA BRECELJ

kakšna krila narekuje pariz?

Modni ustvarjalci žive hitreje, vedno so celo sezono pred nami. Mi se komaj začnemo odevati v lahnejša oblačila, oni so že v naslednji zimi... Tudi pariški sejem je pokazal kolekcijo za naslednjo jesen in zimo. Novosti iz modne prestolnice so pokazale, da je Labodova kolekcija, ki je bila ta čas že v zaključevanju, zadela pravi modni tok, saj se je v marsičem prepletala in pokrivala s tistim, kar je pokazal pariški sejem.

Krila segajo do meč, torej so vsa po vrsti daljša od 80 cm. Poudarjajo linijo telesa, v dolžni pa se koralasto ali s

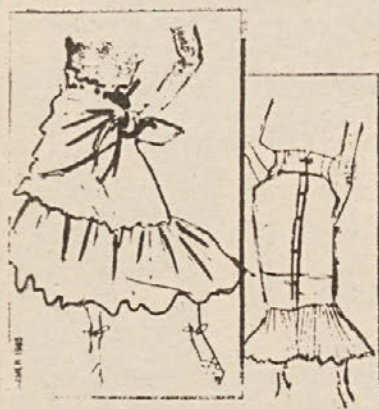
plise vložki razširijo. Krila so široka, zvončasta, s stopničastimi dvojnimi krili, zelo široka-okrogla.... Precej je tudi širokih kril, ki se nosijo čez hlače ali triko. Za mlade so krila z naramnicami ali oprsnikom, krila predpasnik v stilu poklicnih oblek (medicinskih sester, sobaric), ki sežejo do gležnjev.

Pri vseh naštetih krilih je zgornji del telesa močno

poudarjen v ramenih, delno so vstavljeni pasovi z naborki, polpasovi ali pa je zgornji del dopolnjen z ovitimi, zapetimi stezniki. Krila, ki so spuščena na boke, imajo široke vstavke, poudarjene pasove, gube in gube. Gube so po vsej širini, skupine gub pa simetrično ali pa tudi asimetrično porazdeljene (spredaj, zadaj ali ob straneh). Prisotne so ležeče gube, dvojne gube ali plise. Tudi žepi še vedno ostajajo — veliki, našiti ali prešiti v pravokotnih oblikah. Žepi v stranskih šivih so z lajsto. Zadrge pa često nadomeščajo gumbi.

Dodatki: kot je že omenjeno, je veliko pasov. Tu so dvojni pasovi v pasu ali na bokih, široki bočni pasovi, pasovi, oblikovani po telesu, velike sponke, poudarjeni gumbi... skratka, polno vpadljivih dodatkov.

CVETKA BOGOLIN

o delu aktiva invalidov DO Labod

Minilo je že dobro leto od ustanovitve aktiva invalidov DO Labod Novo mesto.

Kljub začetnemu navdušenju in zagnanosti nekaterih članov v lanskem letu aktiv ni bil posebno dejaven. Izpeljane so bile samo posamezne akcije v okviru Društva invalidov Novo mesto, predvsem s področja rekreativno-izletniške dejavnosti.

Za letošnje leto se je odbor aktiva invalidov zadal nalogo, da z boljšim delom prispeva k izboljšanju delovnih in življenjskih razmerah zaposlenih delovnih invalidov. Trenutno

aktiv šteje 18 članov. Na članskem sestanku, ki je bil 5. 2. 1985, je bil soglasno sprejet program dela aktiva za leto 1985, ki vsebuje naslednje dejavnosti:

- organizacijsko dejavnost,
- reševanje problematike s področja delovnih razmerij,
- dejavnosti v zvezi s socialno problematiko članov,
- rekreativno-izletniška dejavnost,
- informiranje.

Za izvajanje navedenih dejavnosti so člani planirali blizu 2000 din na člana oziroma 36.000 din za dejavnosti celotnega aktiva. Z ozirom na določene probleme in nepojasnjena vprašanja, s katerimi se srečujejo zaposleni delavci, ki so delovni invalidi II. ali III. kategorije, in delavci z različnimi telesnimi okvarami, so člani odbora predlagali, da bi v prihodnje ocanizirali razgovore oziroma nekakšne tematske razprave, pri katerih bi sodelo-

vali tudi strokovni delavci za posamezna področja dela.

Na prvem letošnjem sestanku smo se lotili pojasnjevanja nekaterih nejasnosti, in sicer vprašanj, kot so dolžnost dela delovnega invalida ob tribunski soboti, nejasnosti glede nadomestil osebnih dohodkov ipd.

V kratkem je bilo na sestanku povedanih nekaj besed o skrbi za delovne invalide v okviru delovne organizacije Labod, o tem je spregovorila Nenadičeva, vodja kadrovske-socialne službe, in pa o določenih pravicah in obveznostih, ki izhajajo iz naše interne zakonodaje, katere je razložil Perić vodja pravne službe.

Upamo, da obljube članov in odbora aktiva invalidov o aktivnejšem delovanju v letu 1985 niso le prazne besede in da bo dejavnost aktiva invalidov Labod Novo mesto v bodoče pripomogla k odločitvi invalidov v ostalih tozidih DO Labod, da se organizirajo in začno z delovanjem.

Socialna delavka
JOLANDA ŠVENT

smo razumeli praktikantko?

V zadnji številki Laboda je bil objavljen sestavek Marije Bobič, učenke 3. letnika ekonomske srednje šole v Novem mestu, ki je v DSSS in v tozdu Commerce opravljala delovno prakso. Na pobudo profesorja sociologije so v razredu napisali nekaj vtisov z delovne prakse in ker je bil sestavek zamišljen s »sociološkega« aspekta, je Marija dala poudarek našim medsebojnim odnosom (sociologije je veda, ki proučuje odnose v družbi).

Gotovo je zanimiv in dobrodošel pogled neobremenjenega opazovalca na določeno utučeno delovno okolje, ki postaja zaradi vsakodnevne ponavljanja gluho in slepo za posamezne odklone. Pravzaprav bi morali biti hvaležni naši praktikantki, da je tako odkrito in — v literarnem smislu — lepo podala svoje misli. Toda namesto, da bi se ob sestanku zamislili in analizirali naš osebni odnos do načetih vprašanj, smo vsi po vrsti začeli le iskati ozadje za posamezne besede ali misli.

»Kdo je njen mentor? Kje je sedela? Koga in kje so opravljali? Kdo je ta Neža? Mi Neže nimamo...«

Tako vse naše sile usmerimo v iskanje »resnice«, v privoščljivost ali v maščevanje. Za to, da bi se spoprijeli z negativnimi tokovi in dali svojemu delu in bivanju v službi več dostojanstva, več poslovnega, delovnega in tovariškega odnosa, pa nam zmanjka moči.

In samo za to je šlo v sestavku, da se spomnimo, da smo v službi, ne pa doma ali na sejmu, da to zahteva kulturni nivo, ki ne dovoljuje primitivizma in tudi privitaziranja ne.

L. JEŽ

zelenica vedno navduši

Letošnji tečaj smučanja na Zelenici je spremljalo precej slabo vreme in je bilo zato manj možnosti za uživanje na snegu. Kljub temu pa od našamo udeleženci tečaja najljepše spomine.

Skupaj nas je bilo 45, nismo pa bili edini gostje v domu Panorama. Imeli smo dva vadiatelja — za vsako skupino posebej. Začetniki smo v kratkem času, ki smo ga preživeli na smučeh, že kar lepo napredovali, vsi, ki so bili v nadaljevalnem tečaju, pa so že pravi mojstri. Vsi smo se udeležili tudi zaključnega tekmovanja in prejeli, kot se za udeležbo na tekmah spodobi tudi diplomo.

To, da smo se udeležili tečaja smučanja na Zelenici, nam je prineslo poleg smučarskih užitkov tudi veliko družabnosti in veselja med sodelavci, ki se sicer niti ne poznamo med seboj, kaj šele, da bi se utegnili pogovoriti ali celo pozabavali. Tokrat smo proste dni v celoti izkoristili.

Če nam sneženje in tudi deževje nista dopustila smuke, smo se pa v domu poveselili in si tako nabrali obilo dobre volje za delo v naprej. Pravijo, da bomo tudi v maju organizirali smuko na Zelenici. Marsikdo med nami se tega ž danes veseli!

Moda nima ničesar opraviti z lepoto, skromnostjo ali uporabnostjo. Je velika naravna sila. Uporabljamo jo, kot uporabljamo elektriko, vendar ne vemo, kaj je. Winifred Raushenbush v Harper's Magazine 1941

javna razprava o kulturi

Kultura v vse večji meri postaja sestavni del človekovega življenja, ga povezuje z drugimi ljudmi, koristno mu zapolnjuje prosti čas, razvija njegovo ustvarjalnost, vpliva na njegovo osvoboditev in potrditev kot polnega človeka. Stanje v kulturi je v veliki meri odraz materialnega stanja družbe in obenem skrbi zavestnih družbeno-organiziranih sil za njen razvoj.

CK ZK Slovenije bo predvidoma maja eno od sej namenil problematiki kulture. Kot priprava na to sejo bodo organizirane široke javne razprave o vseh bistvenih vprašanjih in razsežnostih današnjega stanja in jutrišnjega razvoja slovenske kulture, ki naj bodo hkrati razprava, analiza in ocena aktualne vloge, položaja in celotnega odnosa ZK do kulture in v njej.

Pomlad je končno le prišla in tudi Delta je »zacvetela«.

LITERARNA USTVARJANJA

velika škoda

»Koliko časa te že nisem videl,« ves srečen stiskam roko prijatelju, ki ga res že nisem videl sedem letskih let. »Vedno si mlajši, kaj ti tako pomaga?« sem nadaljeval.

»Kako naj ti povem? V naši ulici imamo res lepe, prave sosedske odnose, brez večje zavisti in z minimalno dozo nesramnosti. Neverjetno, še sam ne morem verjeti, a tudi pomagamo si med seboj, kolikor le moremo. Kar je pa najbolj važno, nobenega obrekovanja in zlonamernega natolcevanja, vsak pometa pred svojim pragom.«

»Res enkratna soseska,« sem brez zavisti ugotovil.

»Kako pa kaj služba?« sem bil še malo radoveden.

»Najbrž mi ne boš verjel,« je z nasmehom odgovoril. »Tako prijetnih, tovariških odnosov si lahko človek samo želi. Tovariši v delavnici so enkratni.

Ko se mi je pokvaril avto, je sodelavec vzel dopust, da sva ga odpeljala k mehaniku in mene k zdravniku, ker me je ravno nekaj ščipalo. Saj veš, z leti pride marsikaj. Ko sva prišla naslednji dan v službo, so bili vsi sodelavci veseli, ker moja bolezen ni bila tako huda, kakor sem se bal. Ne moreš verjeti, kako so sočustvovali z mano, ko se mi je pred nekaj tedni poškodoval otrok, vsi so bili pripravljeni pomagati. To je res enkratni kolektiv, šef se res zanima za vse in je le za konstruktivno kritiko, vsako raznašanje in obrekovanje že v kali zatre. Tako tudi tisti, ki bi sicer morda kdaj le radi komu malo škodili, razlogov za to je vedno dovolj, ne morejo izvesti nizkih udarcev, ki so bili včasih tako zelo priljubljeni in večkrat uporabljeni. Takih šefov je pa res malo, je za red in disciplino, ampak za VSE. Vi-diš, pa smo vsi zadovoljni.«

»Vstani, Jože, službo boš zamudil! Sinoči nisi navil budilke,« slišim v polsnu glas svoje žene. Škoda, da ni nede-lja, bi še malo sanjal...

JOŽE BRAČIKA

labodi na smučeh

Labodov veleslalom smo morali zaradi slabega vremena najprej preložiti. Končno se nam je tik po našem prazniku vreme le nasmejnilo in na Črnem Vrhu nad Cerknem smo s pomočjo idrijskega smučarskega društva pripravili naše tekmovanje. Idrijski smučarji so nam pomagali pripraviti progo, izpeljati žrebanje in izračun uvrstitve.

POKAL PREJME
TOZD ZALA IDRIJA

V sprva precej oblačnem vremenu smo pričakali labodovce iz drugih tozdov. Bolj veselo ko je bilo razpoloženje, lepše je postajalo tudi vreme. Celo sonce se nam je nasmejalo. Našim gostom smo ponudili klobuk z Zalinim emblemom, vsak pa je prejel tudi kupon za topel obrok.

Ob 11. se je začelo tekmo-vanje. Proga je bila sprva nek-oliko trda, z vsako vožnjo pa je postajala boljša. Najprej so smučali otroci in po »letnih kategorijah«. Sicer pa je treba poudariti, da ni bil namen našega srečanja na smučeh le tekmovati in dokazati, kdo je boljši, kdo več zna, ampak predvsem srečanje samo!

LEA KUMER — ZALA

Nagrajenci

Objavljamo popravljen seznam delavcev, ki so prejeli prva Labodova priznanja. Pri postavljanju besedila pod tem naslovom v naši 4. številki, sta izpadli dve vrstici in tako je pod imenom tozda Tip-top sledil seznam delavcev iz Temenice (izpadel je seznam nagrajencev iz Tip-topa in ime tozda Temenica). Za tiskarsko napako se opravičujemo in posre-dujemo točen seznam:

TOZD LOČNA:

Jožetu Pavlinu, Danici Rifelj in Rozaliji Luzar.

TOZD LIBNA:

Lidiji Hočevnar, Ireni Strgar, Tereziji Gunde in Majdi Kostrevec.

TOZD DELTA:

Dragici Novak—plaketo Laboda, Majdi Čuš, Pavlici Klinger, Sonji Krajnc, Elizabeti Kovačič, Anici Kokol, Nevenki Kramberger, Roziki Terbulec, Štefki Vidovič, Majdi Zalar.

TOZD TIP-TOP

Mira Poje in Anton Salaj

TOZD TEMENICA

Mariji Zidar, Tereziji Brezovar, Ani Skube, Mariji Tratar.

TOZD COMMERCE:

Lučki Pavlin, Ivanu Teropšiču, Mileni Bogdanov, Veri Travižan, Božu Verstovšku, Kazimirju Rupniku, Milici Stupar, Mariji Praznik, Fridi Pavlovič, Justini Kebelj, Justini Lavrič.

DSSS:

Milanu Bratožu, Sonji Bec, Anici Nose, Lučki Mohar, Milanu Riflju, Cilki Šimc, Vladimirju Škrinjarju, Tonetu Gotlibu, Zdravko Petan pa bo prejel plaketo Laboda.

ISKRENE ČESTITKE VSEM NAGRAJENCEM!

dragi upokojeanci

Te dni vam bomo poslali vprašalnik, s katerim bi radi dobili več podatkov, da bi v bodoče lažje spremljali in sodelovali pri reševanju vašega gmotnega položaja. Že v naprej se vam zahvaljujemo za sodelovanje!

Kadrovsko-socialna služba